

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9CoPr/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314226695
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1314226695.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu: H.. B. Ď., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. Č.. XX, O., zastúpený advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, Úzka č. 578/4, Rovinka, proti žalovanému: Timbeum SE, Európska spoločnosť so sídlom Majerská č. 3D, Bratislava, IČO: 46 732 373, zastúpený CREDIS Law, s.r.o. so sídlom Radlinského č. 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, o zaplatenie istiny 4.210,31 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 14Cpr/5/2014-143 zo dňa 18.novembra 2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I.) zmeňuje tak, že žalobu zamietá.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že : I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.210,31 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 4.210,31 € od 01.08.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti príslušenstva zamietá. III. Žalobcovi sa priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že na základe vykonaného dokazovania posudzovanom spore bolo medzi stranami nesporné, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným začal dňa 01.01.2014 a platne skončil dňa 31.07.2014. Nespornou bola i skutočnosť, že dňa 12.05.2014 žalovaný zaslal žalobcovi Dohodu o znížení platu, na ktorej uzatvorenie žalobca počas trvania pracovného pomeru nepristúpil. Rovnako nespornou bola skutočnosť, že žalobca od 14.05.2014 do 03.06.2014 absolvoval zahraničnú cestu v Kanade, pričom letenku na túto cestu jemu a jeho manželke v apríli 2014 zaobstaral a zaplatil žalovaný. Napokon je nesporným i fakt, že počas cesty v Kanade žalobca navštívil svojho syna. Medzi procesnými stranami bolo sporné, či zahraničná cesta žalobcu v Kanade mala charakter súkromnej cesty, počas ktorej žalobca vyčerpal 13 dní dovolenky, alebo išlo o služobnú cestu, na ktorú ho žalovaný vyslal na základe ústneho pokynu, a preto žalobcovi prináleží náhrada cestovných nákladov v ním vyčíslenej sume. Ďalej v konaní zostalo sporné, či sa strany dohodli na poskytnutí naturálnej mzdy žalobcovi, ktorá v danom prípade zodpovedala cene letenky do Kanady vrátane poistného a podliehala zrážkam zo mzdy žalobcu, resp. či žalovaný bol oprávnený poukázať žalobcovi cenu letenky ako naturálnu mzdu. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na vyplatenie nevyčerpanej dovolenky (13 dní) pre nemožnosť jej vyčerpania z dôvodu skončenia pracovného pomeru, súd prvej inštancie uviedol, že opodstatnenosť tohto nároku je plne podmienená a závislá od záveru o vyhodnotení charakteru zahraničnej cesty žalobcu, nakoľko ak by žalobca počas cesty v Kanade skutočne vyčerpal 13 dní

dovolenky, nárok na preplatenie dovolenky titulom jej nevyčerpania by žalobcovi nevznikol. Samotný rozsah (počet dní dovolenky) a výška nároku v sume 1.307,11 € za 13 dní dovolenky nebola medzi stranami sporná.

1.2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 36 ods. 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení účinnom od 01.07.2012 do 28.02.2015 (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“), ustanoveniami § 57, § 101 veta prvá, § 103 ods. 1 a 2, § 116 ods. 3 Zákonník práce v znení účinnom v čase vzniku pracovného pomeru strán (ďalej len „Zákonník práce“), keď v posudzovanom spore je nepochybné, že možnosť vyslania žalobcu na pracovnú cestu je dohodnutá v samotnej pracovnej zmluve uzatvorenej medzi stranami. Odhliadnuc od nespornej skutočnosti, že žalovaný na cestu do Kanady neudelil žalobcovi písomný pokyn, v ktorom by určil miesto jej nástupu, miesto výkonu práce, čas trvania, spôsob dopravy a miesto skončenia pracovnej cesty, prípadne ďalšie podmienky pracovnej cesty, prvoinštančný súd mal v konaní svedeckou výpoveďou p. O. preukázané, že aj v prípadoch iných pracovných ciest (do Dominikánskej republiky a Maďarska) žalovaný nedal písomný príkaz na ich absolvovanie a neeviduje ich vo svojom účtovníctve; pritom je bezpredmetné, že tieto cesty prebiehali v prítomnosti p. O., nakoľko to neoslabuje povinnosť zamestnávateľa evidovať výkaz absolvovanej služobnej cesty či už zamestnancom samostatne alebo v sprievode štatutárnych zástupcov zamestnávateľa. Vzhľadom na uvedené neformálne praktiky žalovaného, pokiaľ ide o postup súvisiaci s vysielaním a vykonávaním služobných ciest, ako aj vedenie účtovníctva ohľadom služobných ciest, súd nemal dôvod dospieť k záveru, že na rozdiel od služobnej cesty v Dominikánskej republike a v Maďarsku, cesta do Kanady nebola služobnou cestou, ale dovolenkou žalobcu. Žalobca v konaní preukázal, že mu letenku zaobstaral a zaplatil žalovaný prostredníctvom leteckej agentúry Kolumbus s.r.o., ktorá na spoločnosť žalovaného ako odberateľa dňa 10.04.2014 vystavila faktúru za letenku v sume 2.118,96 €, a to s dátumom letu 14.05.2014 - 02.06.2014. Vzhľadom na pracovnoprávny vzťah strán, ktorý je navyše zmluvne špecifikovaný vysielaním na služobné cesty, je opodstatnený a logický záver, že žalovaný zaplatil žalobcovi letenku na účel služobnej cesty do Kanady a na túto zahraničnú cestu ho vyslal na základe ústneho príkazu. Súd zastal názor, že je veľmi nepravdepodobné a v rozpore s formálnou logikou, aby zamestnávateľ (žalovaný) kupoval zamestnancovi (žalobcovi) letenku výlučne z dobrej vôle ako odmenu za účelom absolvovania 13 dňovej dovolenky. Navyše súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný mohol už od počiatku súdneho konania (potom, ako mu súd doručil žalobu), na svoju procesnú obranu jednoduchým spôsobom vyvrátiť argumenty procesného útoku žalobcu tým, že by predložil dovolenkové lístky žalobcu zodpovedajúce obdobiu 14.05.2014 - 03.06.2014 alebo výkaz z dochádzkového systému žalovaného, ktorým by zdokladoval a preukázal, že žalobca v predmetnom období čerpal dovolenku. Žalovaný však počas konania nepreukázal, že mal vykázanú neprítomnosť žalobcu v práci v období od 14.05.2014 do 03.06.2014 ako dovolenku; túto zúčtoval žalobcovi iba v mzdovom liste za mesiac máj 2014, avšak v tomto smere je tiež zásadným dôkaz predložený žalobcom v podobe dvoch rôznych mzdových listov za mesiac máj 2014, pričom v jednom z nich žalovaný nezapočítal žalobcovi čerpanie žiadnej dovolenky, a v druhom mzdovom liste za rovnaký mesiac (máj 2014) už žalovaný vyúčtoval žalobcovi čerpanie dovolenky v trvaní 13 dní. Pre úplnosť súd uvádza, že v mesiaci máj 2014 (po 4 mesiacoch trvania pracovného pomeru) žalobcovi ešte ani nevznikol zákonný nárok na dovolenku v rozsahu 13 dní. Z uvedeného konania žalovaného, keď najskôr nevyúčtoval žalobcovi čerpanie dovolenky a následne za rovnaký kalendárny mesiac zúčtoval dovolenku v trvaní 13 dní, je zrejme zmena jeho postoja k ponímaniu zahraničnej cesty v Kanade. Prvoinštančný súd mal preukázané a odôvodnene predpokladá, že za zmenou názoru žalovaného stojí nevoľa žalobcu pristúpiť na dohodu o znížení platu, nakoľko z e-mailovej komunikácie strán jednoznačne vyplýva, že dva dni pred odletom žalobcu do Kanady žalovaný zaslal žalobcovi „Dohodu o plati“, ktorú však žalobca nepodpísal, a preto je dôvodné domnievať sa, že žalovaný účelovo spochybňoval charakter zahraničnej cesty, považujúc ju zrazu za súkromnú cestu žalobcu, aby pred skončením pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, nemusel refundovať žalobcovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti so služobnou cestou, nakoľko finančná situácia žalovaného bola i podľa jeho vlastného tvrdenia v zlom stave (viď dôkaz na č. I. 58). So zreteľom na nepriaznivý finančný stav žalovaného súd považoval za hodnoverné i tvrdenie žalobcu, že zálohu, resp. preddavok na cestu do Kanady mu žalovaný práve z tohto dôvodu neposkytol.

1.3. Vo vzťahu k zákonnej lehote desiatich pracovných dní, v ktorej je zamestnanec od skončenia pracovnej cesty povinný predložiť zamestnávateľovi doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad súvisiacich so služobnou cestou, súd mal za to, že žalovaný nepoprel žalobcom prezentovanú argumentáciu na pojednávaní, že po pracovnej ceste predložil žalovanému letenky, ubytovacie doklady

od hotelov a faktúru o prenájme auta osobne, nakoľko žiadne vyúčtovania sa vo firme nerobili. Až následne 23.06.2014 predložil na výzvu žalovaného vyúčtovanie pracovnej cesty, ktoré je datované dňom 19.06.2014, a preto je zrejmé, že vyššie uvedené doklady, z ktorých žalobca pri vyúčtovaní celkovej sumy vychádzal, predložil žalovanému ešte skôr (pred 23.06.2014), pričom lehota na ich predloženie uplynula dňom 17.06.2014, pretože ide o lehotu počítanú podľa pracovných dní. Vzhľadom na uvedené súd i túto námietku žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko jednak nijako nevytvára o charaktere zahraničnej cesty žalobcu, ale ani nespochybňuje (s prihliadnutím na počítanie zákonnej lehoty a aktívne konanie žalobcu spočívajúce nielen v samotnom vyúčtovaní, ale i v predchádzajúcom dokladovaní výdavkov) nárok žalobcu na náhradu ním uplatnených výdavkov služobnej cesty. Prvoinštančný súd nepovažoval za vecne relevantný dôkaz - e-mailovú komunikáciu medzi žalobcom a p. I., na ktorú poukazoval žalovaný, podľa ktorej žalobca mal verifikovať žalovanému, že počas obdobia 14.05.2014 - 03.06.2014 bude čerpať dovolenku. Z obsahu predmetnej komunikácie zo dňa 12.05.2014 a 13.05.2014 totiž vyplýva iba oznámenie žalobcu, že od 14.05. do 03.06. vrátane nebude v práci. Žalobca nedeclaroval, že v uvedenom období čerpá dovolenku, hoci X. I., ktorý zodpovedal za obchodnú a ekonomickú činnosť žalovaného, mohol neprítomnosť žalobcu v danom období za dovolenku mylne považovať. V tejto súvislosti je však potrebné mať na zreteli, že rokovania o ceste do Kanady a jej dojednanie prebiehalo nesporne len medzi žalobcom a predsedom predstavenstva žalovaného - pánom O.. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobcove tvrdenia a ním produkované dôkazy o zahraničnej služobnej ceste do Kanady sú dôvodné a žalovaný dostatočne nepreukázal opak jeho skutkových tvrdení, teda že zahraničná cesta žalobcu mala povahu dovolenky a predstavovala výlučne jeho súkromnú cestu. Žalobca si tak oprávnené uplatnil nárok na náhradu výdavkov za ubytovanie, stravu a prenájom vozidla v celkovej sume 2.515,50 € podľa špecifikácie v súlade s Vyúčtovaním zo dňa 19.06.2014.

1.4. Pokiaľ ide o nárok žalobcu, ktorý si uplatnil titulom kompenzácie za zvýšenie dane z príjmu a poistného v dôsledku toho, že žalovaný mu zaúčtoval cenu letenky do Kanady ako naturálnu mzdu za mesiac máj 2014, súd nemal v konaní preukázané, že žalobca súhlasil, aby mu žalovaný poskytoval naturálnu mzdu, a to za konkrétnych podmienok dohodnutých medzi stranami. S poukazom na ustanovenia § 127 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, prvoinštančný súd uviedol, že hoci Zákonník práce neukladá písomnú formu dohody so zamestnancom, v prípade sporov o nároku na naturálnu mzdu by pri ústnej forme mohli vzniknúť pochybnosti o dodržaní predmetného ustanovenia Zákonníka práce, preto aj v posudzovanom spore, keď neexistuje písomný súhlas žalobcu s poskytovaním naturálnej mzdy a podmienky dojednané medzi stranami, za ktorých naturálnu mzdu možno poskytovať, nie je možné v prípade pochybností prisvedčiť názoru žalovaného, že k dohode (v ústnej forme) medzi stranami došlo, nakoľko z procedurálneho hľadiska žalovaný ako zamestnávateľ je silnejšou stranou v spore a za situácie, keď vzniknú pochybnosti o určitej tvrdení a dokazovanej skutočnosti, je nutné prisvedčiť práve zamestnancovi (žalobcovi) ako slabšej strane sporu. Odhliadnuc od uvedenej premisy súd však v posudzovanom spore ani nemal pochybnosť o tom, že žalovaný nepreukázal ním tvrdenú skutočnosť ohľadom existencie dohody strán o poskytovaní naturálnej mzdy. Súd sa nestotožnil s argumentom žalovaného, že keď žalobca vedome súhlasil so zaplatením letenky jeho zamestnávateľom, musel si byť tiež vedomý, že takto poskytnutú letenku bude treba zaúčtovať výlučne ako naturálnu mzdu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zastal názor, že ak žalovaný sa rozhodol preplatiť žalobcovi letenku čisto z dobrej vôle, ako sám prezentoval počas súdneho konania, mohol mu letenku darovať a nezaúčtovať ju ako časť mzdy vo forme naturálnej mzdy, ktorá podlieha zrážkam zo mzdy, a teda nie je možné konštatovať, že žalovaný nemal inú možnosť než zaúčtovať ním obstaranú letenku ako naturálnu mzdu. Navyše je potrebné uviesť, že e-mailovú komunikáciu, na základe ktorej žalobca súhlasil s obstaraním a zaplatením letenky na cestu do Kanady, nemožno kvalifikovať ako zamestnancom poskytnutý súhlas na vyplatenie naturálnej mzdy a už vôbec nemožno hovoriť o podmienkach poskytovania naturálnej mzdy, ktorých dojednanie medzi stranami nepochybne absentuje, hoci sú obligatórnou náležitosťou vyžadovanou ustanovením § 127 ods. 1 Zákonníka práce. Žalovaný teda nebol oprávnený poskytovať žalobcovi časť mzdy vo forme naturálnej mzdy. Vzhľadom na uvedené, keď žalovaný svojvoľne pristúpil k zaúčtovaniu ceny letenky ako naturálnej mzdy žalobcu, je zrejmé, že táto forma mzdy podliehala dani z príjmu a poistnému v sume 387,72 € (2.506,68 € naturálna mzda - 2.118,96 € cena letenky), o ktorú sumu mal byť žalobca poškodený. Súd v tejto súvislosti však skúmal, či zaúčtovaním naturálnej mzdy žalobcovi skutočne vznikla finančná škoda, nakoľko v zhode s tvrdením žalovaného je potrebné vzhľadom na principiálnu logiku v tom, že vykonanie zrážok - povinných odvodov z naturálnej mzdy sa z hľadiska fungovania priamej úmery medzi príjmami a zrážkami z príjmu prejaví tým, že s vyššou sumou mzdy sa zvyšuje i suma zodpovedajúca dani z príjmu. V posudzovanom spore však súd zistil, že

medzi jednotlivými zložkami mzdy žalobcu za mesiac máj 2014 a konečnou sumou jeho čistej mzdy (po zdanení), je zjavný nepomer. Hoci hrubá mzda žalobcu podľa mzdového listu za mesiac máj 2014 činila 2.146,54 € (resp. 2.189,11 €) a naturálna mzda za uvedený mesiac predstavovala 2.506,68 €, čistá mzda žalobcu dosahovala iba sumu 854,48 €, resp. 886,41 €. Z uvedeného vyplýva, že hoci žalobca v mesiaci máj 2014 mal vyššiu celkovú mzdu ako štandardne v iných mesiacoch, v ktorých mu žalovaný naturálnu mzdu neposkytol, paradoxne však jeho čistá mzda bola podstatne nižšia, ako napríklad v mesiacoch jún a júl 2014 (1.582,76 € netto a 1.591,55 € netto). So zreteľom na uvedené nie je správny argument žalovaného, že zrážky z naturálnej mzdy sa žalobcu nijako negatívne finančne nedotkli; práve naopak, žalobca bol v dôsledku neoprávneného zaúčtovania naturálnej mzdy výrazne finančne poškodený na celkovej čistej mzde za mesiac máj 2014, preto súd považoval nárok žalobcu v sume 387,72 € za opodstatnený a dodáva, že uplatnená suma predstavuje iba minimálnu výšku nároku zodpovedajúcu výlučne dani z príjmu a poistnému z naturálnej mzdy a nezohľadňuje celkovú stratu na mzde žalobcu.

1.5. Vo svetle vyššie zistených skutočností súd prvej inštancie po ich právnom posúdení vyhodnotil ako dôvodný i nárok žalobcu na náhradu mzdy za nevyčerpanú základnú výmeru dovolenky v zmysle ust. § 116 ods. 3 Zákonníka práce, a to v rozsahu 13 dní, ktoré si nemohol žalobca vyčerpať z dôvodu skončenia pracovného pomeru ku dňu 31.07.2014. Žalobca mal podľa pracovnej zmluvy v spojení s vyššie citovaným ustanovením § 103 ods. 2 Zákonníka práce nárok na dovolenku vo výmere päť týždňov za kalendárny rok. Vzhľadom na to, že u žalovaného vykonával prácu viac ako 60 dní v kalendárnom roku a jeho pracovný pomer so žalovaným trval od 01.01.2014 do 31.07.2014, vznikol mu nárok na pomernú časť dovolenky (§ 101 veta prvá Zákonníka práce). Za každý mesiac kalendárneho roka 2014 vznikol žalobcovi nárok na dva dni dovolenky (25 dní : 12 mesiacov = 2,08 dňa dovolenky/mesiac), to znamená, že ku dňu skončenia pracovného pomeru mal žalobca nárok na 14 dní dovolenky (7 mesiacov x 2 dni dovolenky). Žalobca si uplatnil náhradu mzdy za 13 dní nevyčerpanej dovolenky, nakoľko k uvedenému počtu dní mal riadne ustálenú sumu zodpovedajúcu náhrade mzdy podľa mzdového listu za mesiac máj 2014 (1.307,11 €), v ktorom žalovaný nedôvodne krátil dovolenku žalobcu o 13 dní, počas ktorých bol na zahraničnej ceste v Kanade. V ostatných mesiacoch žalobca dovolenku nečerpал.

1.6. Svoje rozhodnutie v časti úrokov z omeškania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na to, že žalovaný počas trvania pracovného pomeru strán nezaplatil žalobcovi jeho peňažné nároky, ktorých sa domáhal v posudzovanom spore, je zrejmé, že odo dňa nasledujúceho po skončení pracovného pomeru strán, t. j. od 01.08.2014, sa dostal žalovaný do omeškania s peňažným plnením, preto žalobcovi vznikol nárok i na zákonné úroky z omeškania z priznanej istiny. Súd však zistil, že žalobca si uplatnil ročný úrok z omeškania v nesprávnej výške 8,15 %, nakoľko podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného v čase vzniku záväzkového vzťahu (pracovného pomeru) strán, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základnou úrokovou sadzbou Európskej centrálnej banky sa podľa § 17 ods. 1 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozumie sadzba stanovená a zverejnená Európskou centrálnou bankou pre hlavné refinančné operácie (obchody). Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného (k 01.08.2014) predstavovala 0,15 %, preto súd žalobcovi priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 4.210,31 € od 01.08.2014 do zaplataenia a žalobu v prevyšujúcej časti príslušenstva zamietol.

1.7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. na základe princípu pomeru úspechu strán v konaní tak, že žalobcovi, ktorý bol procesne úspešný v celom rozsahu žalovanej istiny, priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku a to proti vyhovujúcej časti (výrok I.) podal v zákonom stanovenej lehote odvolania žalovaný, z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; jehorozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), e), f), h) C.s.p.). Žalovaný žiadal aby

odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, zaviazá žalobcu nahradiť mu trovy konania alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok rozsahu zrušil a vrátil Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2.1. Vo svojom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie sa podľa jeho názoru absolútne nesprávnym spôsobom vysporiadal s absenciou písomného príkazu na pracovnú cestu obsahujúcu určenie miesta jej nástupu, miesta výkonu práce, času trvania, spôsobu dopravy a miesta skončenia pracovnej cesty ako aj so skutočnosťou, že počas tejto cesty ho žalobca neinformoval o jej priebehu a žalovaný nezažadoval žalobcovi akékoľvek pracovné úlohy a to ako telefonicky tak ani e- mailovou komunikáciou. Súd prvej inštancie naproti tomu prijal v rozsudku (bode 31.) záver, že takýto postup nebol potrebný a v spoločnosti nebol zaužívaný, nakoľko mal mať za preukázané, že aj v prípadoch iných pracovných ciest (do Dominikánskej republiky a Maďarska). Žalovaný takéto tvrdenie považuje za nesprávne, nakoľko súd tento záver prijal bez tohto, aby sa kýmkoľvek spôsobom vysporiadal s logickým porovnaním rozdielov medzi týmito pracovnými cestami. V prípade cesty do Dominikánskej republiky ako aj do Maďarska žalobcovi v skutočnosti nevznikol nárok na akékoľvek cestovné náhrady a zároveň bol počas týchto ciest v sprievode vedúcich zamestnancov/ zástupcov spoločnosti, ktorí mu počas nich ukladali pokyny. Žalovaný od začiatku trvá na tom, že medzi ním a žalobcom nedošlo k akejkoľvek komunikácii, ktorá by smerovala k tomu, aby sa žalobca zúčastnil pracovnej cesty. O vyslaní na pracovnú cestu neexistuje, okrem tvrdenia žalobcu, žiadna písomná zmienka, pred a ani počas tejto cesty nedošlo medzi stranami v predmetnej veci k žiadnej komunikácii (s výnimkou komunikácia ohľadne doby čerpania dovolenky žalobcu) a to napriek tomu, že žalobca s p. O. - predsedom predstavenstva a p. I., finančným manažérom, komunikoval prostredníctvom e-mailov na dennej báze a to neformálnym spôsobom aj ohľadne najbežnejších pracovných záležitostí, tak ako to vyplýva so žalobcom predložených e-mailových komunikácií. Súd ďalej v bode 31.rozsudku konštatoval, že: „...je opodstatnený a logický záver, že Žalovaný zaplatil letenku Žalobcovi na účel služobnej cesty do Kanady a na túto zahraničnú cestu ho vyslal na základe ústneho príkazu. Súd zastáva názor, že je veľmi nepravdepodobné a v rozpore s formálnou logikou, aby zamestnávateľ (žalovaný) kupoval zamestnancovi (žalobcovi) letenku výlučne z dobrej vôle ako odmenu za účelom absolvovania 13 dňovej dovolenky.“ Podľa názoru žalovaného je takýto názor špekulatívny a navyše nepresný, keď vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, ktorá je nesporná a to, že žalovaný okrem žalobcu hradil náklady na obstaranie letenky aj pre manželku žalobcu. Táto skutočnosť svedčí o tom, že žalovaný (konajúci prostredníctvom p. O. - predsedu predstavenstva) skutočne hradil letenku z dobrej vôle a toto plnenie muselo byť v zmysle platnej legislatívy účtované ako naturálna mzda (z ktorej sa zaplatia príslušné odvody a daň) a zároveň vyvracia záver súdu o tom, že letenka mohla byť zakúpená len za účelom absolvovania služobnej cesty.

2.2. Súd ďalej v bode 32. rozsudku konštatoval, že jedným zo zásadných dôkazov predložených Žalobcom sú dva rôzne mzdové listy za mesiac máj 2014, pričom v jednom z nich žalovaný nezapočítal žalobcovi čerpanie dovolenky, zatiaľ čo v druhom už áno. Súd prvej inštancie z uvedeného konania žalovaného, keď najskôr nevyúčtoval žalobcovi čerpanie dovolenky a následne za rovnaký kalendárny mesiac zúčtoval dovolenku v trvaní 13 dní, vyvodil, že je zrejma zmena postoja k ponímaniu zahraničnej cesty v Kanade. V tejto súvislosti žalovaný poukázal nato, že v oboch výplatných páskach sú ceny leteniek totožne zaúčtované ako naturálna mzda, čo vyvracia špekuláciu ohľadne zmeny jeho postoja ohľadne charakteru cesty v čase medzi poskytnutím jednotlivých výplatných pásk. Pokiaľ by sa malo jednať o cestu pracovnú, už prvá výplatná páska by ani len neobsahovala zmienku o účtovaní letenky. K vydaniu dvoch výplatných pásk ohľadne jednej mzdy teda zjavne neprišlo z dôvodu konštatovaného súdom, ale pravdepodobne z dôvodu administratívnej chyby mzdového účtovníka, ktorý pásku vyhotovoval. Žalovaný za špekulatívne a v rozpore s ekonomickou logikou označil tvrdenie Súdu, že „zmena názoru“ žalovaného mala byť priamou reakciou nato, že žalobca nepristúpil na uzavretie dohody o znížení mzdy. Žalovaný predsa mohol odvolať konanie pracovnej cesty a zamedziť tak vzniku ďalších nákladov, ktoré v súvislosti s pobytom žalobcu v Kanade vznikli. Pokiaľ ide o preddavky na cestovné náhrady, tieto je zamestnávateľ, v zmysle zákona, zamestnancovi na jeho žiadosť poskytnúť a to až do sumy predpokladaných náhrad bez ohľadu na svoju ekonomickú situáciu. Je naivné domnievať sa, že by žalobca ako zamestnanec pristúpil na absolvovanie zahraničnej pracovnej cesty v celkovom trvaní 21 dní na vlastné náklady uvedomujúc si zlú finančnú situáciu zamestnávateľa a potenciálny problém s budúcim vymožením Cestovných náhrad. Žalovaný namietal, že práve naopak účelovosť konania možno badať v správaní žalobcu, ktorý akékoľvek úkony smerujúce k uplatňovaniu si nárokov súvisiacich so svojím pobytom v zahraničí začal produkovať až po doručení výpovede dňa 13.06.2014. Prvý list žalovanému je datovaný k 18.06.2014, vyúčtovanie pracovnej cesty dokonca až ku dňu

23.06.2014 Správa z pracovnej cesty bola rovnako predložená až s vyúčtovaním a to napriek tomu, že sa v nej uvádza dátum 10.06.2014 - pravdepodobne za účelom navodenia dojmu, že bola vyhotovená ešte v čase pred doručením výpovede. Pri konflikte tvrdení strán sporu je podľa názoru žalovaného potrebné vychádzať z objektívnych dôkazov, ktorými v predmetnom prípade treba rozumieť písomnosti, ktoré boli žalobcom priložené k žalobe a z ktorých vyplýva, že boli produkované až po doručení výpovede.

2.3. Žalovaný nesúhlasil so závermi súd prvej inštancie, ktorý nepovažoval za vecne relevantný dôkaz - emailovú komunikáciu medzi Žalobcom a p. I. zo dňa 12.-13.05.2014 (bod. 35 rozsudku) a z obsahu ktorej podľa názoru súdu iba vyplynulo oznámenie žalobcu, že v predmetnom období nebude v práci ale žalobca týmto nedeklaroval, že čerpá dovolenku. Žalovanému nie je zrejmé akým spôsobom prišiel súd k záveru, že v predmetnej komunikácii žalobca nedeklaroval svoj záujem o čerpanie dovolenky. V kontexte uvedeného vyznieva hodnotenie komunikácie súdom tendenčne a výrazne v prospech žalobcu. Pokiaľ ide o domnienku súdu ohľadne možnej nevedomosti p. I. ohľadne charakteru cesty ako dôsledok neúčasti p. I. v procese dojednávania cesty, takáto domnienka je v úplnom rozpore s vykonaným dokazovaním, nakoľko na pojednávaní dňa 15.12.2016 p. I. potvrdil, že od p. O. vedel, že sa jedná o súkromnú cestu. Tento postup súdu jasne preukazuje ako súd dospel na základe vykonaného dôkazu - výsluchu p. I. (ktorý jednoznačne potvrdil, že bol o charaktere cesty p. I. do Kanady informovaný p. O. ešte pred vycestovaním žalobcu), k nesprávnemu skutkovému zisteniu, kedy pripustil, že p. I. sa mohol mylne domnievať, že išlo o dovolenku.

2.4. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že súd sa v konaní nijakým spôsobom bližšie nezaoberal jeho opakovanou podstatnou námietkou ohľadne nesporne súkromného charakteru cesty žalobcu odôvodňovanú cestovaním žalobcu v sprievode svojej manželky a návštevou syna a v rozsudku absentuje akákoľvek zmienka o tejto podstatnej skutočnosti. Absencia dostatočného odôvodnenia rozsudku ohľadne posúdenia okolnosti, ktoré mohli mať rozhodujúci vplyv na posúdenie žalobou uplatneného nároku je odňatím práva na spravodlivý proces. Žalovaný ďalej uviedol, že cestovné náhrady je inštitút striktno regulovaný zákonom o Cestovných náhradách, ktorý stanovuje presné mechanizmy na výpočet jednotlivých zložiek Cestovných náhrad a to v rôznych výškach pre jednotlivé štáty. Žalobca nijakým spôsobom v konaní nepreukázal, že ním uplatňované cestovné náhrady zodpovedajú výške Cestovných náhrad, na ktoré žalobcovi skutočne vznikol zákonný nárok a súd sa nijakým spôsobom touto otázkou nezaoberal. Skúmanie oprávnenosti výšky týchto náhrad a podkladov (výpočtov) je nevyhnutná. Skutočnosť, že sa súd oprávnenosťou výšky Cestovných náhrad v rozsudku nijako nezaoberal je potrebné považovať za odňatie práva na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočnosti zdôvodnenia rozsudku.

2.5. Žalovaný zdôraznil, že počas celého konania žalobca nepredložil súdu jediný dôkaz, ktorý by objektívne preukazoval ním tvrdenú skutočnosť ohľadne jeho vyslania na pracovnú cestu žalovaným. Jediným dôkazom, ktorý má priamo preukazovať vyslanie na pracovnú cestu je subjektívna výpoveď žalobcu, ktorá je v úplnom rozpore s výpoveďami zástupcov žalovaného. Žalovaný je presvedčený o tom, že súd vyhodnocoval dôkazy až príliš jednostranne a preukázateľne dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Na základe týchto nesprávnych zistení potom celkovú skutkovú situáciu nesprávne právne posúdil a cestu žalobcu do Kanady označil ako pracovnú cestu. Žalovaný si je vedomý, že v prejednávanej veci ide o nároky z pracovného pomeru a že súd mal snahu o ochranu slabšej strany pracovno-právneho sporu, avšak v tomto prípade zašiel ďaleko za hranice princípu rovnosti účastníkov a v rozpore so základnými princípmi civilného sporového konania preniesol dôkazné bremeno na stranu žalovaného, ktorý musel preukazovať, že v danom prípade nešlo o pracovnú cestu, hoci skutočnosť, že o pracovnú cestu malo ísť vyplýva výlučne zo subjektívneho tvrdenia žalobcu, ktoré s ohľadom na zásadnosť otázky charakteru cesty pre meritórne rozhodnutie.

2.6. Pokiaľ ide o výhradu súdu k neexistencii dohody o poskytnutí naturálnej mzdy a finančnom poškodení žalobcu spôsobom poskytnutia naturálnej mzdy žalovaný nesúhlasil s hodnotením súdu, že žalobcu finančne poškodil. Žalovaný uviedol, že hrubá mzda žalobcu predstavovala spolu 2.189,11 € a výška naturálnej mzdy celkovú sumu 2.506,68 €. Hrubý príjem žalobcu (v intenciách § 2 písm. c) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov) dosiahol sumu 4.695,79€ čo je výrazne viac ako iné mesiace. Čistý príjem za mesiac máj 2014 je potrebné hodnotiť ako prírastok peňažných prostriedkov (hotovosti) a prírastok ekvivalentov peňažných prostriedkov (leteníek), o ktorý sa reálne zväčšil majetok žalobcu. Tento v mesiaci máj predstavoval sumu 3.005,37 €, pozostávajúcu zo súčtu čistej mzdy vo výške 886,41 € a ceny leteníek vo výške 2.118,96 € (ktorú by inak znášal sám). Žalovaný poukázal na uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 23/2008 zo dňa 21. decembra 2009a mal zato, že v prejedávanej veci nemožno hovoriť o akomkoľvek vzniku škody na strane žalobcu a to ani s ohľadom na skutočnosť, že dosiahol v mesiaci máj 2014 nižšiu čistú mzdu ako obvykle. Súd teda konštatovaním negatívneho dopadu poskytnutia naturálnej mzdy na žalobcu v podobe zníženia čistej mzdy vyvodil jednoznačne vyvodil nesprávny záver.

2.7. Záverom vo svojom odvolaní žalovaný uviedol, že čo sa týka nároku na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku (bode 43. Rozsudku), tento je potrebné hodnotiť ako nárok plne podmienený existenciou pracovnej cesty, nakoľko rozsah 13 dní dovolenky zodpovedá počtu pracovných dní, ktoré žalobca strávil v Kanade. Keďže žalovaný je presvedčený o tom, že pri hodnotení cesty žalobcu do Kanady súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. sa hodnoteniu niektorých dôkazov vôbec nevenoval tak pri vydávaní rozsudku v časti priznania nároku na dovolenku vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci spočívajúceho v hodnotení cesty žalobcu do Kanady ako cesty pracovnej. Pokiaľ by totiž cestu správne posúdil ako cestu súkromnú, nárok na 13 dní dovolenky by stratil opodstatnenie, nakoľko tento rozsah dovolenky zodpovedá počtu pracovných dní žalobcu v Kanade.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania, keď mal zato, že napadnutý rozsudok je podrobne a presvedčivo odôvodnený, pričom skutkové zistenia a ich právne zhodnotenia majú konkrétnu oporu vo výsledkoch dokazovania. K dôvodom odvolania žalovaného uviedol, že tvrdenie o závažnom porušení práva a spravodlivý proces je iba účelovým, ničím nedoloženým tvrdením, keď s absenciou „písomného príkazu na pracovnú cestu“ sa súd argumentačne v rozsudku vypořádaval. Skutočnosť, že žalovaný ako zamestnávateľ nedáva písomné príkazy na vykonanie pracovných ciest ani o týchto neúčtuje, nemôže byť argumentom pre odvolanie. Rovnako nemožno akceptovať obranu žalovaného, že cesty žalobcu do zahraničia vykonané v prítomnosti štatutára p. O., resp. p. I.Á. a ich náklady neboli v spoločnosti žalovaného evidované a zúčtované ako pracovné cesty v zmysle platných predpisov. Toto tvrdenie naopak preukazuje bežnú prax pri nariaďovaní zahraničných pracovných ciest bez príkazu na ich vykonanie.

3.1. Skutočnosť, že medzi sporovými stranami bola potreba cesty do Kanady komunikovaná už pri nástupe žalobcu do pracovného pomeru bola v konaní preukázaná. Zadanie ktoré žalobca pre pracovnú cestu od zamestnávateľa dostal (možnosti investičnej expanzie firmy žalovaného v rôznych segmentoch podnikania do Kanady) nevyžadovala priebežnú komunikáciu so zamestnávateľom, na ktorú sa žalovaný v dôkaznej núdzi účelovo dovoľáva. Pohnútkou žalovaného vyslať žalobcu do Kanady priamo súvisí s preukázanými neúspechmi firmy žalovaného pri skorších projektoch a cesta do Kanady preverovala jednu z možností expanzie na iné trhy. Skutočnosť, že žalobca do Kanady vycestuje spoločne s manželkou (a počas cesty sa tiež zúčastní súkromnej akcie v škole v Calgary, navštevovanej ich synom) bola žalovanému známa už pred zakúpením letenky.

3.2. Otázke existencie dvoch rozdielnych mzdových listov za mesiac máj 2014 súd venoval pozornosť a s ich existenciou sa vypořádaval s prihliadnutím na iné zistené skutočnosti (napr. nevykázaná neprítomnosť žalobcu v práci od 14.-23.05.2014 z dôvodu dovolenky). Tieto relevantné skutočnosti nemožno bagatelizovať ich označením za administratívnu chybu účtovníka. V žiadnom prípade nemôže byť pre odvolanie argumentom to, že žalobca sa začal svojich nárokov údajne domáhať až po doručení výpovede (13.06.2014). Žalobca logicky mohol reagovať aj na vyúčtovanie mzdy za mesiac máj 2014 a vyúčtovanie mzdy (nezávisle od doručenej výpovede) rozporoval už listom zo dňa 18.06.2014).

3.3. Žalobca odmietol špekulatívnu argumentáciu žalovaného opierajúcu sa o mail p. Trojáka zo dňa 12./13.05.2014 odmietane. Žalobca v obsahu mailu dovolenku nežiadal ani žiadať nemohol, nakoľko vtom čase mu nárok na dovolenku v takom rozsahu nevznikol. Výpoveď menovaného svedka, ktorý nebol účastný rokovania o nariadení pracovnej cesty, je tendenčná svedok vypovedal v intenciách inštrukcií od p. O..

3.4. Súd uplatnenú výšku požadovaných náhrad preskúmal a vyhodnotil. Žalovaný uplatnené náhrady a ich výšku nerozporoval, ani pred vyhlásením dokazovania za skončené k výške nárokov nenavrhol a neuplatnil žiadne ďalšie prostriedky procesnej obrany. Tvrdenia týkajúce sa výšky uplatnených náhrad treba v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. požadovať za nesporné. Záver, že cesta žalobcu do Kanady bola cestou pracovnou súd vyvodil z komplexu dokazovaním zistených skutočností, okrem iného aj z praxe u žalovaného. Výsluch žalobcu ako procesnej strany je plnohodnotným dôkazom, jeho hodnotenie v zmysle § 191 C.s.p. prislúcha súdu. Pokiaľ ide o neoprávnené poskytnutie a zúčtovanie naturálnej mzdy

poukázal nato na to, on by pri jeho odbornej úrovni, praxi a zorientovaní sa v ekonomických súvislostiach prípadu nikdy nepristúpil na dohodu o vyplatení naturálnej mzdy pre ekonomickú nevýhodnosť takéhoto postupu.

3.5. Priznanie náhrady za nevyčerpanú dovolenku je logickým dôsledkom vyhodnotenia cesty žalobcu do Kanady ako cesty pracovnej a skutočnosti, že žalobca si za trvania pracovného pomeru čerpať dovolenku nemohol. Pokiaľ žalovaný všeobecne a opakovane napáda údajne chybný procesný postup súdu alebo spôsob hodnotenia produkovaných dôkazov a právnych záverov vyvođených súdom, tvrdenia žalovaného sú úplne nepresvedčivé a účelovo vytrhnuté z kontextu. Napadnutý rozsudok vychádza z výsledkov dokazovania, závery súdu sú predložené vzájomnou súvislosťou vykonaných dôkazov, napadnutý rozsudok a jeho odôvodnenie sú presvedčené a v zmysle čl. 2 Základných princípov C.s.p. naplňajú princíp právnej istoty a presvedčení, že spor bol rozhodnutý spravodlivo. Dôvody podaného odvolania vecnú aj právnu správnosť napadnutého rozsudku v ničom nespochybnil.

4. Žalovaný vo svojej replike uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojej argumentácii obsiahnutej v odvolaní ako aj odvolacieho petitu, keď mal zato, že Vyjadrenie žalobcu túto argumentáciu nijak nevyvracia. K argumentácii žalobcu uviedol, že s absenciou písomného príkazu sa síce súd zaoberal, ale sa s ňou vysporiadal nesprávne, keď konštatoval, že písomný príkaz na pracovnú cestu nebol potrebný, zároveň sa však vôbec nezaoberal okolnosťami a náležitosťami ústneho príkazu, len si nekriticky osvojil tvrdenie žalobcu o jeho existencii. Čo sa týka zadania žalobcu pre pracovnú cestu žalovaný trval na tom, že , že žiadne takéto zadanie nikdy neexistovalo, či už v písomnej (vrátane e-mailovej) forme alebo vo forme ústnej. Súd, tak ako sa nezaoberal a nevysporiadal s okolnosťami zadania príkazu na pracovnú cestu, rovnako sa nezaoberal ani vecným obsahom takéhoto údajného zadania.

4.1. Žalovaný nikdy netvrdil, že by o tom, že žalobca cestuje aj s manželkou nevedel a preto mu nie je zrejme prečo na túto skutočnosť žalobca poukazuje. Práve naopak, žalovaný nielenže o tom vedel ale dokonca hradil náklady na kúpu letenky manželke žalobcu. Súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s opakovanými námietkami k nespornému súkromnému charakteru cesty žalobcu a už vôbec nie s nespornou skutočnosťou, že žalovaný hradil letenku manželke žalobcu. Skutočnosť zakúpenia letenky manželke žalobcu (zjavne nijako nesúvisiaca s pracovnou cestou) pre súd nebola dôležitá a nebola v rozpore s jeho záverom o pracovnej ceste, zatiaľ čo existencia dobrej vôle na strane žalovaného sa javí súdu ako nepravdepodobná a v rozpore s formálnou logikou, a to napriek tomu, že jej existencia minimálne pri zakúpení letenky pre manželku žalobcu je objektívna a nespochybniteľná (bez ohľadu na charakter cesty, znášanie nákladov na letenku pre manželku musí byť pre každý prípad hodnotená ako prejav dobrej vôle žalovaného). K okolnostiam mzdových listov sa žalovaný vyjadril v Odvolaní. V oboch mzdových listoch (výplatných páskach) sú ceny leteniek totožné zaúčtované ako naturálna mzda, čo vyvracia špekuláciu ohľadne zmeny postoja žalovaného ohľadne charakteru cesty v čase medzi poskytnutím jednotlivých výplatných pásov.

4.2. Žalovaný poukázal nato, že pracovný pomer bol platne skončený z dôvodu nadbytočnosti zamestnanca z dôvodu zrušenia pracovnej pozície. Pokiaľ sa žalobca domnieval, že dôvodom skončenia pracovného pomeru bola iná skutočnosť, tak ako sa to snaží navodiť, mal možnosť obrátiť sa na súd so žalobou o neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Žalovaný namietal, že žalobca sa vo Vyjadrení opätovne vyhol poskytnutiu zrozumiteľného a uveriteľného vyjadrenia k obsahu emailovej komunikácie medzi Žalobcom a p. Trojárom zo dňa 12.-13.05.2014 a len ju opakovane bez ďalšieho odmietol. Rovnako zvláštne postupoval aj súd, ktorý celkom svojvoľne nepovažoval túto komunikáciu za vecne relevantný dôkaz. Žalovaný naopak túto komunikáciu považuje za jeden z dôležitých dôkazov, ktorý potvrdzuje to, že žalobca počas svojho pobytu v Kanade čerpal dovolenku a že ešte pred nástupom na dovolenku si bol tejto skutočnosti dobre vedomý. Pri absolútnej absencii akýchkoľvek objektívnych priamych dôkazov, ktoré by mali potvrdzovať a preukazovať skutočnosti tvrdené žalobcom absolútne kontrastne, nepochopiteľne a tendenčne pôsobi svojvoľné odmietnutie objektívneho dôkazu súdom, použitím naivného odôvodnenia obsiahnutého v bode 35. rozsudku .

4.3. Záverom žalovaný uviedol, že rozporoval a odmietal oprávnenosť náhrad ako takú, nakoľko neexistuje právny titul ich vzniku, čím logicky bez ďalšieho rozporoval aj ich výšku. K argumentu k nemožnosti čerpania 13-dňovej dovolenky z dôvodu, že na ňu žalobcovi v tom čase ešte nevznikol nárok, že v pracovno-právnej sfére je absolútne bežným postupom, že zamestnanci si čerpajú dovolenku, na ktorú im v čase čerpania ešte nevznikol nárok, nakoľko sa predpokladá, že na túto im nárok vznikne neskôr počas ďalšieho trvania pracovného pomeru. Táto skutočnosť teda v žiadnom prípade nemôže predstavovať nemožnosť jej čerpania, tak ako sa to snaží navodiť žalobca.

5. Žalobca v duplike poukázal na svoje vyjadrenie k odvolaniu na obsahu ktorého v celom rozsahu zásadne trval. Mal zato, že žalovaný (ako odvolateľ) v replike uvádza nové vlastné hodnotenia a skutočnosti, ktorými sa po uplynutí odvolacej lehoty pokúšala rozširovať dôvody podaného odvolania.

Uviedol, že v konaní bolo nepochybné ustálené, že žalobcovi dal príkaz na pracovnú cestu do Kanady jeho nadriadený (štatutár p. O.) a to ústne pri osobnom jednaní. Pokiaľ má žalovaný problém s obsahom zadania pre pracovnú cestu, tak ako tento uvádza žalobca, považujeme túto formuláciu za dostatočne zrozumiteľnú k zadanej úlohe, ktorou bolo priamo v Kanade preveriť možnosti investovania žalovaného do podnikateľských aktivít (napr. spracovanie dreva, gastronómia, malé pivovary a pod.). Skutočnosť, že žalobca vycestoval spoločne s manželkou pri plnej vedomosti žalovaného o tejto skutočnosti, súd vyhodnotil a odôvodnil v napadnutom rozsudku rovnako ako obsah a význam komunikácie svedka I. so žalobcom (maily zo dňa 12. a 13.05.2014) súd posúdil a vyhodnotil. Ďalej poukázal nato, že dôkazná hodnota dvoch rozdielnych listov za mesiac máj 2014 spočíva vtom, že v pôvodnom mzdovom liste žalovaný neuvažoval s čerpaním dovolenky, až dodatočne v opravenom mzdovom liste účtoval čerpanie 13 dní dovolenky. Existencia titulu na vyplatenie náhrady za pracovnú cestu aj výška náhrady bola v konaní preukázaná a súd prvej inštancie správne posudzoval nárok na čerpanie dovolenky v podmienkach konkrétneho pracovnoprávneho vzťahu, nie v úrovni teoretickej možnosti predčasného čerpania dovolenky.

6. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016 / ďalej len „C.s.p.“/ ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal a prejednal vec v napadnutom rozsahu t.j. vo vyhovujúcej časti podľa § 380 ods. 1. C.s.p. na odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. na ktorom v zmysle § 204 C.s.p. a § 384 ods. 1 C.s.p. zopakoval dokazovanie čítaním listinných dôkazov : mzdový list za mesiac 6/2017 a 7/2017; vyúčtovanie zahraničnej služobnej cesty zo dňa 23.6.2014; list žalobcu zo dňa 18.6.2014 vo veci mzda za mesiac 5/2014; správa zo zahraničnej služobnej cesty zo dňa 10.6.2014; vyúčtovania zo zahraničnej služobnej cesty zo dňa 19.6.2014; skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 13.6.2014, mzdový list za mesiac 5/2014 a opravený mzdový list za mesiac 5/2014; faktúra č.F142001235 - letenka; mailová komunikácia medzi žalobcom a V. O. zo dňa 26.4.2014, 28.1.2014, 13.5.2014; mailová komunikácia medzi žalobcom a X. I. zo dňa 11.4.2014 a 13.5.2014; čítaním výpovede svedka H.. X. I. a V. O. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je treba v napadnutej časti zmysle § 388 C.s.p. zmeniť.

8. V predmetnom konaní sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 4.210,31€ s príslušenstvom ktorá mala pozostávať z náhrad za zahraničnú pracovnú cestu vo výške 2.515,50€, z náhrady za 13 dní nevyčerpanej dovolenky vo výške 1.307,11€ a zo sumy 387,72€ ako kompenzácie za zvýšenie dane z príjmu, poistného a odvodov.

9. Podľa § 3 ods. 1 zákona o cestovných náhradách zamestnávateľ vysielaajúci zamestnanca na pracovnú cestu písomne určí miesto jej nástupu, miesto výkonu práce, čas trvania, spôsob dopravy a miesto skončenia pracovnej cesty; môže určiť aj ďalšie podmienky pracovnej cesty. Zamestnávateľ je pritom povinný prihliadať na oprávnené záujmy zamestnanca.

9.1. Podľa § 4 ods. 1 zákona o cestovných náhradách zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí a) náhrada preukázaných cestovných výdavkov, b) náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie, c) stravné, d) náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov, e) náhrada preukázaných cestovných výdavkov za cesty na návštevu jeho rodiny do miesta pobytu alebo medzi zamestnávateľom a zamestnancom vopred dohodnutého miesta pobytu rodiny na území Slovenskej republiky, ak podľa určených podmienok pracovná cesta trvá viac ako sedem po sebe nasledujúcich kalendárnych dní, a to každý týždeň, ak nie je v kolektívnej zmluve, prípadne v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode so zamestnancom dohodnutá táto náhrada za dlhší čas, najdlhšie však za jeden mesiac.

9.2. Podľa § 36 ods. 1 zákona o cestovných náhradách zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi preddavok na náhrady podľa tohto zákona do sumy predpokladaných náhrad (ďalej len "preddavok") pri vyslaní na zahraničnú pracovnú cestu a pri vyslaní do štátu Európskej únie. Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi preddavok pri inej skutočnosti zakladajúcej nárok na náhrady iba na žiadosť zamestnanca.

9.3. Podľa § 36 ods. 7 zákona o cestovných náhradách, zamestnanec je povinný do desiatich pracovných dní odo dňa skočenia pracovnej cesty alebo inej skutočnosti zakladajúcej nárok na náhrady podľa tohto zákona predložiť zamestnávateľovi písomné doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad a vrátiť nevyúčtovaný preddavok, ak nie je v kolektívnej zmluve, alebo v písomnej dohode so zamestnancom dohodnutá, alebo vo vnútornom predpise zamestnávateľa určená dlhšia doba, najdlhšie

však do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola pracovná cesta alebo iná skutočnosť zakladajúca nárok na náhrady skončená.

9.4. Podľa § 57 Zákonníka práce zamestnávateľ môže zamestnanca vyslať na pracovnú cestu mimo obvodu obce pravidelného pracoviska alebo bydliska zamestnanca na nevyhnutne potrebné obdobie len s jeho súhlasom. To neplatí, ak vyslanie na pracovnú cestu vyplýva priamo z povahy dohodnutého druhu práce alebo miesta výkonu práce alebo ak možnosť vyslania na pracovnú cestu je dohodnutá v pracovnej zmluve. Na pracovnej ceste zamestnanec vykonáva prácu podľa pokynov vedúceho zamestnanca, ktorý ho na pracovnú cestu vyslal.

9.5. Podľa § 101 veta prvá Zákonníka práce, zamestnanec, ktorý počas nepretržitého trvania pracovného pomeru k tomu istému zamestnávateľovi vykonával u neho prácu aspoň 60 dní v kalendárnom roku, má nárok na dovolenku za kalendárny rok, prípadne na jej pomernú časť, ak pracovný pomer netrval nepretržite počas celého kalendárneho roka.

9.6. Podľa § 116 ods. 2 Zákonníka práce za časť dovolenky, ktorá presahuje štyri týždne základnej výmery dovolenky, ktorú zamestnanec nemohol vyčerpať ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka, patrí zamestnancovi náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku.

9.7. Podľa § 116 ods. 3 Zákonníka práce za nevyčerpané štyri týždne základnej výmery dovolenky nemôže byť zamestnancovi vyplatená náhrada mzdy, s výnimkou, ak si túto dovolenku nemohol vyčerpať z dôvodu skončenia pracovného pomeru.

9.8. Podľa § 127 ods. 1 Zákonníka práce zamestnancovi možno poskytovať časť mzdy, s výnimkou minimálnej mzdy, formou naturálnej mzdy. Naturálnu mzdu môže zamestnávateľ poskytovať len so súhlasom zamestnanca a za podmienok s ním dohodnutých.

10. Po zopakovaní dokazovania odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie zistil (uvedené nebolo medzi stranami ani sporné), že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným začal dňa 01.01.2014 a platne skončil dňa 31.07.2014. Dňa 12.05.2014 žalovaný zaslal žalobcovi Dohodu o znížení platu, na ktorej uzatvorenie žalobca počas trvania pracovného pomeru nepristúpil. Žalobca od 14.05.2014 do 03.06.2014 absolvoval zahraničnú cestu v Kanade, pričom letenku na túto cestu jemu a jeho manželke v apríli 2014 zaobstaral a zaplatil žalovaný a počas cesty v Kanade žalobca navštívil svojho syna.

11. Odvolací súd ale na rozdiel od súdu prvej inštancie po zopakovaní dokazovania a jeho vyhodnotení dospel k záveru, že zahraničná cesta žalobcu v Kanade mala charakter súkromnej cesty, počas ktorej žalobca vyčerpal 13 dní dovolenky a nešlo o zahraničnú pracovnú cestu.

11.1. Odvolací súd zastáva názor, že žalobca na ktorom bola dôkazná povinnosť nepredložil súdu jediný relevantný dôkaz, ktorý by objektíve preukazoval skutočnosť ohľadne jeho vyslania na zahraničnú pracovnú cestu žalovaným. Strana ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Jediným dôkazom, ktorý má priamo preukazovať vyslanie žalobcu na pracovnú cestu je jeho subjektívna výpoveď. Táto jeho výpoveď je ale v úplnom rozpore s dôkazmi označenými žalovaným a to výpoveďami zástupcov žalovaného a to svedkov H.. X. I., V. O. (pozri odsek 13., 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku), ktorí zhodne uviedli, že cesta do Kanady nebola služobnou cestou ako aj so žalovaným označenými listinnými dôkazmi a to mailmi zo dňa 12.5.2014 a 13.5.2014 (č.l. 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku). V uvedenej mailovej komunikácii na otázku X. I. adresovanú žalobcovi „Poprosím o informáciu v ktorých dňoch si budeš čerpať dovolenku v súvislosti s tvojou cestou do zahraničia a taktiež poprosím o dátum odchodu a príchodu, aby som to dal mzdárke.“ (mail zo dňa 12.5.2014) žalobca X. I. oznámil „V práci nebudem od 14.5 do 3.6 vrátane. Prídem 4.6.“(mail zo dňa 13.5.2014) a odvolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že žalobca čerpal v období od 14.5.2014 do 3.6.2014 dovolenku. Odvolací súd súhlasí s názorom žalovaného, že otázka p. I. bola absolútne zrozumiteľná a zásadná, nakoľko ako vypláva zo samotného e-mailu, informácia mala slúžiť na mzdové účely. V odpovedi síce žalobca výslovne nespomenul slovné spojenie „čerpanie dovolenky“, ale toto nahradil spojením „nebudem v práci“, čím logicky nadviazal na otázku p. Trojka a nijak sa voči nej neohradil, ani p. I. neupozornil, že dovolenku nečerpá. Navyše pokiaľ by do Kanady cestoval na účel pracovnej cesty, znamená to, že by bol v práci, akurát by nebol na pracovisku. Nemôže preto bez zohľadnenia ďalších faktov obstať záver súdu prvej inštancie, že žalovaný mohol jednoduchým spôsobom vyvrátiť argumenty procesného útoku žalobcu tým, že by predložil dovolenkové lístky žalobcu zodpovedajúce obdobiu 14.05.2014 - 03.06.2014 alebo výkaz z dochádzkového systému žalovaného, ktorým by zdokladoval a preukázal, že žalobca v predmetnom období čerpal dovolenku. Treba pri hodnotení záveru o čerpaní dovolenky

prihliadnuť nato, že žalobca komunikoval zo zamestnávateľom o pracovných záležitostiach bežne mailovou komunikáciou (mailová komunikácia medzi žalobcom a V. O. zo dňa 26.4.2014, 28.1.2014, 13.5.2014) a preto nie je možné uzavrieť, že ak žalovaný nepredložil dovolenkový listok, resp. výkaz z dochádzkového systému nepreukázal čerpanie dovolenky. Žalovaný poukázal v rámci procesnej obrany na mailovú komunikáciu, ktorou bolo čerpanie dovolenky vzhľadom na zaužívanú prax zo strany žalovaného ako zamestnávateľa odsúhlasené.

11.2. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že len samotné vyúčtovanie pracovnej cesty žalobcom a jeho správa zo zahraničnej pracovnej cesty nepreukazujú skutočnosť, že išlo o zahraničnú pracovnú cestu, lebo ak by sa prijal takýto záver, potom by teoreticky každá cesta zamestnanca ak predloží vyúčtovanie pracovnej cesty resp. správu z pracovnej cesty bolo možné považovať za pracovnú cestu. Pri posudzovaní charakteru cesty žalobcu do Kanady treba prihliadnuť na ďalšie skutočnosti, a to že žalovaný na cestu do Kanady neudelil žalobcovi písomný pokyn, v ktorom by určil miesto jej nástupu, miesto výkonu práce, čas trvania, spôsob dopravy a miesto skončenia pracovnej cesty, prípadne ďalšie podmienky pracovnej cesty hoci je v prípade pracovnej cesty jeho povinnosťou v zmysle § 3 ods. 1 zákona o cestovných náhradách jeho povinnosťou. Ďalej tiež nato, že žalobca nepožiadaval aj vzhľadom na celkovú dĺžku pracovnej cesty o preddavok, ktorý mu žalovaný bol povinný poskytnúť pri zahraničnej pracovnej ceste v zmysle § 36 ods. 1 zákona o cestovných náhradách. Rovnako je potrebné prihliadnuť aj nato, že žalobca cestoval spolu so svojou manželkou (kúpa jej letenky nemohla nijakým spôsobom súvisieť s údajnou pracovnou cestou žalobcu), počas cesty navštívil syna a počas celého obdobia kedy mal byť v Kanade na zahraničnej pracovnej ceste žiadnym spôsobom vôbec nekomunikoval so žalovaným, neinformoval ho o jej priebehu a ani žalovaný žalobcovi nezadával žiadne pracovné úlohy a to napriek tomu, že ako už bolo uvedené medzi žalobcom a žalovaným ako zamestnávateľom bola komunikácia o pracovných záležitostiach úplne bežná aj mailovou formou.

11.3. Odvolací súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že skutkové tvrdenie žalobcu o absolvovaní zahraničnej pracovnej cesty v období 14.05.2014 - 03.06.2014 v Kanade zostalo nepodložené a bolo vyvrátené v rámci procesnej obrany žalovaného, ktorý poprel skutkové tvrdenia žalobcu o absolvovaní zahraničnej pracovnej cesty, uviedol vlastné relevantné tvrdenia o sporných skutkových okolnostiach ohľadne čerpania dovolenky žalobcu v tomto období a tieto svoje tvrdenia podoprel dôkazmi. Vzhľadom na záver o súkromnej ceste žalobcu do Kanady počas čerpania jeho dovolenky je v celom rozsahu nedôvodná jeho žaloba v časti zaplatenia sumy 2.515,50€ ako náhrad v zmysle § 4 zákona o cestovných náhradách za zahraničnú pracovnú cestu.

12. S poukazom na závery v odsekoch 11.-11.3. je bezdôvodná žaloba aj v časti zaplatenia sumy 1.307,11€ ako náhrady mzdy v zmysle § 116 ods. 2, 3 Zákonníka práce za 13 dní nevyčerpanej dovolenky ktorú si žalobca nemohol vyčerpať z dôvodu rozviazania pracovného pomeru.

12.1. Nárok na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku je potrebné hodnotiť ako nárok plne podmienený existenciou pracovnej cesty, nakoľko rozsah 13 dní dovolenky zodpovedá počtu pracovných dní, ktoré žalobca strávil v Kanade. Keďže v konaní bolo preukázané že v prípade cesty žalobcu do Kanady išlo o súkromnú cestu počas ktorej čerpal v rozsahu 13 dní dovolenku je jeho návrh na preplatenie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku nedôvodný.

13. Za nedôvodný považuje odvolací súd aj nárok žalobcu na zaplatenie sumy 387,72€ ako kompenzácie za zvýšenie dane z príjmu, poistného a odvodov, ktorý nárok súd prvej inštancie vyhodnotil ako škodu, ktorá žalobcovi vznikla v súvislosti so záúčtovaním letenky ako naturálnej mzdy v zmysle § 127 Zákonníka práce.

13.1. Odvolací súd sa stotožňuje zo záverom súdu prvej inštancie, že medzi stranami sporu absentuje dojednanie o podmienkach poskytovania naturálnej mzdy a že žalovaný pristúpil k záúčtovaniu ceny letenky ako naturálnej mzdy svojvoľne (pozri odsek 40. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Súd prvej inštancie ale dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že týmto postupom žalovaného žalobcovi vznikla škoda vo výške 387,72€. Po zopakovaní dokazovania odvolací súd zistil, že hrubá mzda žalobcu predstavovala spolu 2.189,11 € a výška naturálnej mzdy celkovú sumu 2.506,68 €. Hrubý príjem žalobcu (v intenciách § 2 písm. c) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov) dosiahol sumu 4.695,79€ čo je výrazne viac ako iné mesiace. Čistý príjem za mesiac máj 2014 je potrebné hodnotiť ako prírastok peňažných prostriedkov (hotovosti) a prírastok ekvivalentov peňažných prostriedkov (leteniek), o ktorý sa reálne zväčšil majetok žalobcu. Tento v mesiaci máj predstavoval sumu 3.005,37 €, pozostávajúcu zo súčtu čistej mzdy vo výške 886,41 € a ceny leteniek vo výške 2.118,96 € (ktorú by inak znášal sám) a preto nemožno hovoriť o akomkoľvek vzniku škody na strane žalobcu a to ani s ohľadom na skutočnosť, že dosiahol v mesiaci máj 2014 nižšiu čistú mzdu ako obvykle, keďže za skutočnú škodu treba považovať takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného a je objektívne

vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom t.j. peniazmi a v danom prípade k žiadnej takejto ujme na strane žalobcu poskytnutím naturálnej mzdy nedošlo.

14. Odvolací súd z poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a závery rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I.) v zmysle § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

15. Záverom odvolací súd považuje za potrebné vysvetliť, prečo nezopakoval dokazovanie výsluchom svedkov H.. X. I., V. O..

15.1. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 C.s.p.). Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 C.s.p.). Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C.s.p.).

15.2. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že ak odvolací súd v rámci preskúmania rozhodnutia súdu prvej inštancie dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie zopakuje. Uvedená povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktorý v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide tam, kde má odvolací súd iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku. Úvahy odvolacieho súdu o správnosti skutkových záverov sú však značne obmedzené, pretože v zásade je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. V prípade pochybností o jeho správnosti má možnosť dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplývajú z poznatkov, ktoré odvolací súd získal tak, že opakoval dôkazy vykonané súdom prvej inštancie alebo vykonal nové dôkazy. Podmienenie zmeny skutkových záverov ustálených súdom prvej inštancie opakovaním alebo vykonaním nových dôkazov vyplýva z požiadavky rešpektovať zásadu priamosti a ústnosti civilného konania, ktorá má pre odvolacie konanie rovnaký význam a následky, ako pre súd prvej inštancie. Z uvedeného tiež vyplýva, že na to, aby sa odvolací súd mohol odchýliť od skutkových zistení, ktoré súd prvej inštancie čerpal z výpovedí strán alebo svedkov, ktorí boli súdom prvej inštancie vypočutí na pojednávaní, musí dôkazy priamo vykonané súdom prvej inštancie opakovať, prípadne doplniť. Pokiaľ sa odvolací súd mieni odchýliť od skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie na základe svedeckého dôkazu vykonaného pred súdom prvej inštancie, je nutné, aby dôkazy svedecké sám opakoval a zjednal si tak rovnocenný podklad pre prípadné odlišné zhodnotenie svedeckého dôkazu.

15.3. V danom prípade sa odvolací súd žiadnym spôsobom neodchýlil od skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie na základe svedeckých výpovedí H.. X. I., V. O. (pozri odsek 13., 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku) keď prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním a to výsluchom týchto svedkov dospel aj k správnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd z týchto skutkových zistení aj vychádzal ale dospel k inému právnemu záveru ohľadne charakteru zahraničnej cesty žalobcu a preto nepovažoval za potrebné svedkov vypočutých v konaní pred súdom prvej inštancie opätovne vypočuť a len zopakoval dokazovanie čítaním ich svedeckých výpovedí.

16. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 C.s.p. podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a v súlade s § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. V konaní bol plne úspešný žalovaný, preto mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) v rozsahu 100 %, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).